

Nr. 9 (37)/ SEPTEMBRIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Epopeea Viteazului Mihai (24)

Ing. Angela FAINA

„Nu-mi las nimănui țara și moșia nici mort ! ”

Tactica lui Mihai

În continuare, tactica lui Mihai este de a câștiga timp și de a dezinforma, în timp ce se pregătea de luptă. Metoda pe care o va aplica Mihai este ca să câștige timp, până vine decizia de la împărat de a intra în Transilvania pentru a-l înlătura pe principele transilvan. Pentru ca strategia sa să reușească, el începe să-și dezinformeze dușmanii, pentru ca inamicul să fie amăgit și nepregătit de confruntare. În același timp, el își ascunde cu dibăcie planurile, ținându-le în mare secret.

Prin dezinformare și prin inducerea în eroare a dușmanului, Mihai continuă să reziste.

În final, Mihai primește un răspuns de la Casa de Austria, privitor la aceste probleme, în august 1599, confirmând că imperialii sunt alături de gândurile lui Mihai și nu agreează situația care s-a creat prin venirea lui Andrei Báthory în scaunul princiar al Transilvaniei, dar nu i se comunică nici o decizie concretă de a ataca Ardealul. Ei tergiversau decizia, parcă așteptând o minune ca să rezolve această situație încordată, pe când Mihai era în mare pericol; el, capul său și țara sa.

Frământările lui Mihai.

Hotărârea sa fermă de a acționa pentru a-și proteja scaunul domniei și a-și apăra țara

Văzând cât de instabile, nesigure și nesincere erau relațiile între țările creștine, Mihai trebuia să ducă o politică știută numai de el și colaboratorii săi apropiați. Din experiențele sale anterioare, s-a convins că aceștia aveau înțelegeri chiar și cu dușmanii creștinătății, Poarta Otomană și tătarii, deci Mihai a înțeles că trebuia să continue prin diplomație, să afle cât mai multe din intențiile vecinilor și dușmanilor săi și să-și întărească poziția în zonă pentru a depinde cât mai puțin posibil de politica lor.

În luna mai, 1599 s-au purtat tratative polono-moldavo-turce pentru recunoașterea lui Andrei Báthory ca principe al Transilvaniei, fiind cel mai periculos dușman al lui Mihai. Cardinalul Andrei Báthory, la 1 mai 1599 trimite soli la Poartă anunțând că va relua plata tributului, convins că protecția sultanului și politica pro-polonă îi vor asigura o liniștită, lungă și prosperă domnie.

Pe de altă parte, Mihai duce tratative și încearcă să perfecteze înțelegeri cu Andrei Báthory pentru a câștiga timp, mai ales că acesta se considera în vanitatea lui, stăpân și al Moldovei și al Țării Românești.

La 26 iunie 1599, Andrei Báthory îl obligă pe Mihai să semneze reînnoirea tratatului de vasalitate, conform condițiilor din 20 mai 1595, de pe timpul lui Sigismund Báthory. Mihai îl semnează doar din rațiuni diplomatice, voia doar să câștige timp, având în vedere realitatea acelor zile și tensiunea existentă. Abilitatea diplomatică a lui Mihai, temporizarea din rațiuni militare și diplomatice, i-a adus de multe ori, câștig de cauză. Mihai împreună cu boierii săi, au jurat credință lui Andrei Báthory, vanitatea acestuia era satisfăcută și acesta îi trimite o scrisoare domnului moldovean Ieremia Movilă prin care îi cerea să nu-l mai atace pe Mihai. Situația internă din Transilvania era defavorabilă lui Andrei Báthory, pentru că unii nobili nu agreeau politica acestuia; fie că râvneau ei la titlul de principe, de exemplu nobilul Bocksay, fie erau adversari politici ai acestuia, ca episcopul D. Napargy, etc. Toate acestea constituiau un ajutor prețios pentru a câștiga timp, timp prețios, de care el s-a folosit cu mare abilitate diplomatică. Mihai a sabotat tratativele dintre Andrei Báthory, Ieremia Movilă și turci și a reușit să câștige încrederea lui Rudolf al II-lea.

Mihai duce și el tratative în continuare cu turcii, pentru a-i reînnoi scaunul de domnie, acest fapt ajutându-l pe Mihai pentru a fi fără grija pericolului de invazie turcească în timpul cât el va ataca Ardealul. La 27 august 1599 marele vizir îi trimite steagul de recunoaștere ca domn. În acest demers, a fost sprijinit de vechii săi colaboratori de nădejde din Balcani, episcopi și alte fețe bisericești.

În această situație îngrijorătoare ce se profila în Transilvania, Casa de Austria, papa și împăratul, căutau să pună capăt acestei stări de lucruri îngrijorătoare, așa cum o caracteriza Rudolf al II-lea: „Transilvania a ajuns în stăpânirea nedreaptă a cardinalului Andrei Báthory”. Ei sperau într-o rezolvare a situației cât mai avantajoasă în folosul intereselor lor, dar nu aveau soluția clară și sigură. Rudolf al II-lea, împreună cu papa Clement al VIII-lea, căutau modalități diverse de a-l înlătura pe Andrei Báthory de la cârma Ardealului, însă amânau mereu momentul unei decizii.

Imperialii doreau ca Poarta Otomană să piardă influența asupra Ardealului

Numai un bărbat energic și excelent militar putea să ducă la bun sfârșit acest deziderat. Cu toții știau cine este acesta: Mihai Vodă Viteazul, domnitorul Țării Românești. Teoretic, în mare secret, se dorea ca Mihai să rezolve situația prin cucerirea Transilvaniei și supunerea ei, Casei de Austria.

Împăratul mărește ajutorul acordat lui Mihai, pentru că acum sesizează și el, pericolul de a pierde definitiv Ardealul, prin menținerea lui Andrei Báthory ca principe transilvan. Deci din interes, pus în fața unei situații grave, acceptă să-i dea lui Mihai ajutoare sporite.

La data de 2 august 1599 s-a încheiat o înțelegere între Mihai și împăratul Rudolf al II-lea, potrivit căreia Mihai se angaja să vină în Transilvania, în caz de urgență iminentă, cu 10.000 de pedestri și 10.000 de călăreți, iar trimisul împăratului, generalul Basta, să fie pregătit la Oradea, cu 6.000 de pedestri, 3.000 de călăreți și 12 tunuri. O sumă importantă sumă de bani i-a fost dată lui Mihai.

Deși luată această decizie provizorie, de la Praga nu venea decizia finală, mult așteptată de Mihai. Casa de Austria aștepta în speranța că poate se va întâmpla ceva favorabil, poate vreun miracol, care să salveze situația; Papa, mai ales, spera și aștepta vreo minune ca să nu fie nevoit a decide înlăturarea prin forță a unui cardinal. Mihai, trebuia să fie pregătit și ținut în rezervă în caz de nevoie urgentă, pentru timpurile ce vor veni.

Pericolele ivite asupra Țării Românești:

Un alt pericol pentru Mihai Vodă, era informația că tătarii sunt gata să intre în Valahia.

Voievodul valah a aflat prin iscoadele sale, că tătarii îi raportau regelui polon în septembrie 1599, că sunt gata să intre în Valahia, la ordinul acestuia. Deci Mihai era în mare pericol și trebuia să se gândească la măsuri imediate.

Complotul lui Andrei Báthory pentru eliminarea lui Mihai, cu ajutorul turcilor

La 6 octombrie 1599, la câteva luni de la urcarea sa în scaunul princiar, Andrei Báthory a trimis o delegație la sultan. Propunerile prezentate demnitarilor otomani au fost următoarele: „Valahia să fie lăsată Ardealului și împreună cu Ieremia Movilă, se obligă să-l prindă pe Mihai, și se dorea ca să fie numit domn în Țara Românească, Simion Movilă, fratele lui Ieremia Movilă. Ardealul se obliga să plătească un tribut de 6.000 de galbeni Porții.”

Iată cum prezintă Mihai Vievod această situație într-o scrisoare către împărat mai târziu, în anul 1601: „Apoi, după ce Sigismund Báthory renunțase la Țara Transilvaniei pentru cardinal, atunci acest cardinal făcu pace cu turcii și încă și cu polonii și trimise și la mine să mi se spună că ar trebui să mă potrivesc cu el și cu ajutorul lui și că trebuie să fac și eu pace cu turcii; și-i răspunsei că deoarece am jurat credință Măriei Sale preasacralului împărat al romanilor că voi fi cu creștinii până la moarte, nu va fi așadar cu putință să fac pace cu turcii, ci mai curând să mor și să-mi vărs sângele în slujba Măriei Sale împăratului, cum am făcut și până acum.

Însă acest răspuns ce-i trimisei nu-i prea plăcu cardinalului, nici consilierului său, căci trimise degrabă un sol la Ibrahim Pașa cu o mare sumă de bani și cu daruri foarte scumpe, rugându-l să le dea steagul pentru cardinal, spre a-l întări în țara sa, Transilvania. Pe de altă parte, trimise în Moldova pe un alt sol al său, pe Tamas Csomortany, prin care îi dădea lui Ieremia porunca să se găsească cu polonii și tătarii dimpreună, ca să vie asupra mea, și că același lucru voia să-l facă și el din partea sa. Într-aceea trimise și la mine un sol al său, pe György Palatich, cu care veni un oarecare ceauș Hüseyin, care ceauș avea poruncă să treacă Dunărea și să meargă ca să se întâlnească cu Güzelge Mahmud Pașa, pe care îl lăsa să treacă în dragă voie. Atunci înțelesei de la iscoadele mele ce le aveam pe lângă Güzelge ceea ce hotărâseră ei la cererea cardinalului, și anume că Güzelge trebuia să intre în Țara Românească cu toate

puterile sale, și că Ieremia trebuia să intre și el din partea sa, și cardinalul din a sa, cu toții asupra mea; în acest chip aflai totul de la iscoadele mele cele multe și bine ascunse. Și așa, în vremea aceea, trimisei un sol al meu la Ibrahim Pașa, făcând să se spulbere orice plan al cardinalului și atâta am stăruit, până ce Ibrahim Pașa nu i-a mai trimis steagul.”

- Mihai avea chiar informații că Craiul Ardealului voia să unească Moldova, Țara Românească și Ardealul, sub protecția Coroanei Poloniei. Deci Mihai era exclus din ecuație, fapt care-l făcea foarte circumspect și dornic de a lua o decizie finală.

- Un alt fapt inacceptabil pentru Mihai, a fost că Andrei Báthory a reținut în două rânduri, banii trimiși de papa Clement al VIII-lea și de Rudolf al II-lea pentru plata oastei din Muntenia.

-Situația din Transilvania îl îngrijora pe împărat dar acceptul și decizia Casei de Austria de a-i permite lui Mihai intrarea în Transilvania, cu scopul de a-l goni pe principele Andrei Báthory se amâna mereu. Papa și împăratul erau indeciși, parcă așteptau ceva. Papa nu era de acord ca Andrei Báthory, fiind cardinal, om al bisericii, să fie înlăturat prin intrarea în forță în Ardeal a lui Mihai. Când nu aveau soluții avantajoase pentru ei, cei ce dirijau Liga Sfântă, temporizau acțiunile de viitor și firul evenimentelor.

Situația se arăta dificil de girat. Polonezii, aliați cu tătarii, puteau ataca în orice moment. Turcii, la fel. Timpul trecea, amenințarea se menținea, iar această tensiune amenințătoare trebuia rezolvată. Dar ca întotdeauna, lentoarea Casei de Austria și a papei, indecizia lor, puteau să fie fatale lui Mihai. El considera că amânarea intrării sale în Ardeal, va avea consecințe nefaste pentru el, existând pericolul de a fi destituit și alungat de la domnie printr-un atac al vecinilor în forță și în consecință, pierderea independenței Valahiei față de turcii. De asemenea, amânarea va dăuna și împăratului pentru că Transilvania, a cărei situație politică era de acum în căldășie cu turcii și polonezii, nu era în avantajul său. Situația nu mai suferea amânare. Dacă turcii luau Ardealul, se ivea pericolul iminent ca Mihai să fie înconjurat din toate părțile de turci și eliminat de la domnie. Mihai știa prin iscoadele sale, că în acest caz, polonezii la înțelegere cu turcii, vor intra să-l înscăuneze pe Simion Movilă în Valahia. Aceste ultime evenimente, împreună cu comportamentul lui Andrei Báthory, au fost ultima picătură care au umplut paharul revoltei lui Mihai. Timpul se scurgea repede și era în detrimentul rezolvării optime a situației acute, ce se crease datorită politicii lui Andrei Báthory în căldășie cu polonezii, turcii și tătarii. Pentru a evita împlinirea unui deznodământ fatal, el decide că nu mai este timp de pierdut și că a sosit momentul oportun al desfășurării acțiunii sale.

Dar cum? Nu se putea decât printr-un atac armat și cu acceptul lui Rudolf al II-lea, însă această aprobare întârzia. Mihai nu agrea tergiversările, el era omul deciziilor ferme, a faptei bine gândite și la momentul potrivit. Timpul potrivit a sosit, dar totuși, deocamdată, trebuia să mai aștepte puțin. La rândul său, avea și el, planurile sale. Viitorul le va desluși. Devenise limpede deci, că fără o acțiune energică, menită să-și surprindă adversarii, cauza antiotomană ar fi suferit o grea înfrângere.

Înțelegând că aceste împrejurări făceau greu realizabile o alianță creștină generală sau chiar una mai restrânsă, românească, împotriva turcilor, Mihai Viteazul a luat inițiativa înlăturării lui Andrei Báthory, de unul singur, fapt care l-a pregătit în mare secret. În gândul său a încolțit ideea că dacă l-ar alunga pe Andrei Báthory și apoi l-ar alunga și pe Ieremia Movilă din Moldova, ar putea deveni domn peste toți românii transilvăneni și moldoveni având posibilitatea să nu mai aibă emoții cu privire la acțiunile domnului Moldovei, slab conducător, ce se supunea politicii polonezilor.

Idei și intenții de unire a celor trei Țări Dacice, după retragerea romană din Dacia și în perioada medievală, înainte de unirea realizată de Mihai. Mihai nu este primul care s-a gândit la unificarea celor trei țări române. Dar dacă unii s-au gândit sau doar au încercat, Mihai a realizat faptic și politic această unire, recunoscută de mai marii Europei, chiar și de către sultan.

[Arch. de Războiu din Viena.]

Semnătura lui Mihai Viteazul

Imagine din cartea lui Nicolae Iorga „Există o scrisoare de trădare a lui Mihai? ”-1929

După Burebista și Decebal, împăratul roman de origine dacă, Regalian, despre care se spune că ar fi fost un strănepot al lui Decebal, s-a străduit să elibereze dacia de la Dunărea de Jos, reunificându-i în jurul anilor 158-259 e.n. înainte de retragerea aureliană.

Revoluționarul și istoricul Nicolae Bălcescu îi remarcă cu mândrie pe domnitorii români Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare, care au nutrit aceleași gânduri de unire.

Datorită unității de neam, credință, limbă și tradiții, ideea unei singure țări cu o singură conducere unitară, se simțea ca cerință evidentă: „de ce să existe mai multe țări cu populație de același neam, limbă și credință ? Nu ar fi rezonabil ca acestea să fie locuitorii unui singur stat ?” - se întrebau unii domnitori, cronicari și oameni iluminați ai vremii.

Au mai fost și alți domnitori care au urmărit refacerea unității statale a celor trei țări românești: în scrisoarea lui Bogdan al III-lea (tatăl lui Ștefan cel Mare), trimisă la 11 februarie 1450 lui Ioan Corvin de Hunedoara, domnul moldovean își exprimă dorința ca „Țara domniei mele și Țara domniei tale, una să fie”. În tratatul încheiat cu regina Elisabeta I a Angliei din 1588, Domnitorul Petru Șchiopul preciza, nu fără relevanță: „Noi, Petru, din grația lui Dumnezeu principe al Valahiei și al Moldovei”. În Dieta poloneză, Taranowski amintește despre Petru Rareș care „nutrește gândul mare al înfăptuirii unui regat al tuturor vlahilor până la Dunăre”. (Vezi p.314-315 „Istoria adevărului istoric” Vol.II Prof. A. Deac).

Conștiința de neam a lui Mihai

Meditând la situația existentă a fraților români, depărțiți în trei țărișoare, Mihai spune: „Dacă noi, românii ne-am uni, am domina continentul, numai că prea ne luptăm între noi...”

Descifrarea și conștientizarea acestei frății de către un domnitor român, este de mare importanță pentru tot neamul, pentru că el, cu puterea lui politico-militară, o poate transforma efectiv, într-o realitate; una fericită pentru români. Cum am specificat anterior, această conștiință comună de origine, neam, limbă și credință aveau deja o bază reală. Această realitate și convingere era deja cunoscută atât în țară cât și în Europa, cu mult timp înainte de epoca lui Mihai.

Mihai era convins de originea comună a locuitorilor celor trei țărișoare române, coborâtori din strămoșii daci, de unitatea lor spirituală, etnică, de limbă și cultură. Această certitudine îi întărea convingerea că trebuie să încerce ca alături de frații români din Ardeal și Moldova, să creeze un stat puternic, care să să opună un zid expansiunii otomane și care să contrabalanseze tendințele expansioniste ale puterilor politico-militare din zonă.

Mihai declară: „Atunci am cugetat că ar fi mai bine să ne unim cu frații noștri ardeleni și moldoveni, de același neam și de aceeași credință și să apucăm armele împotriva dușmanilor creștinătății”

Era decis să ducă la bun sfârșit acest deziderat oricare ar fi fost dificultatea realizării lui. Acest măreț ideal l-a călăuzit mereu, era obiectivul final de atins, spre binele tuturor românilor. Gândul său cel mai aprins era să-i scoată pe frații transilvăneni, de sub jugul nemeșilor unguri. Moldovenii nu erau sub un jug străin, aveau conducere proprie, din boierii de viță românească, dar ei erau doar vasali, când polonezilor, când turcilor.

El considera că este responsabil față de poporul său, să-l ridice în ochii lumii și să-i asigure bunăstarea. A dovedit prin lupta și faptele lui, intenția sa de a juca un rol important în această „țară mândră și binecuvântată de Dumnezeu”. Mihai era convins în sinea lui, că avea o mare menire, o mare vocație de lider al românilor.

Referitor la uneltirile pentru scoaterea sa din domnie, el susținea cu tărie: „Nu-mi las nimănui țara și moșia până ce nu mă vor smulge de acolo, târându-mă de picioare !” Țara lui era tot pământul locuit de români.

Nicolae Iorga precizează: „Acest cuvânt mare și frumos, Țara Românească avea pentru Mihai un înțeles pe care nu l-a uitat, un înțeles amplu, larg, teritoriul locuit etnografic de români.” El percepea totul prin prisma identității evidente a limbii, a credinței, a comunicării permanente, de secole, practic fără restricții la granițe, dintre cei de nație română. Aceasta, a confirmat-o și demonstrat-o practic și faptic prin tot ceea ce a realizat: prin diplomatie și prin luptă cu paloșul și buzduganul în mână, pe cal, în focul luptelor. El era nu numai domnitorul, ci și ostașul, cavalerul înfocat de pe câmpul de luptă și conducătorul de oști, care lupta pentru binele neamului și neatârănarea sa.

Ambiția și determinarea lui Mihai, erau dublate de o voință fermă de uni pe frații români, făurind un mare și puternic stat românesc, în acest colț de Europă, mereu frământat, mereu amenințat. Ridicând

un zid în calea expansiunii otomane, polone, tătare și habsburgice, el spera ca țara sa, sub domnia lui, să constituie un factor decisiv în politica acestei zone, mereu expusă pericolelor, la răspântia marilor imperii. Acest stat ar fi avut o forță considerabilă, ar fi jucat un rol pozitiv în momentele de răscruce care amenințau permanent existența firavelor state românești existente. În viziunea lui Mihai, cele trei Țări Dacice, cum erau numite de demult, inclusiv pe vremea lui Mihai-Vodă, în toate documentele, mărturiile cronicarilor și istoricilor vremii puteau juca un rol important în zonă.

Un proiect curajos, un plan vizionar, grandios, demn de un mare patriot și lider politic. Visa să-i aducă împreună pe toți frații români.

Mihai, Voievodul valah, era hotărât să-și asume cu mult curaj și determinare acest rol de unificator. Curajul, înțelepciunea, priceperea și chibzuința l-au călăuzit pe această cale. Mihai spunea: „Valahii din Ardeal au fost năpăstuiți de ticăloșia vremurilor impuse de străini. Asupririle acestui popor sunt rănile lui Dumnezeu. Supunerea fraților noștri din Ardeal este ocară întregului neam românesc. S-a pârguit fructul unirii. Trebuie să ne încumetăm să trăim împreună, fără granițe și străji.” (- Marin Cristian, „Voievodul valah” - 2014)

Țara Românească prin Domnul său, Mihai, devine în scurt timp, forța motrică a unirii țărilor române. Viața lui era dedicată acum unui obiectiv care putea conduce în final la realizarea unei mari țări românești, condusă de el, Mihai Voievod. De acum încolo, aștepta doar momentul prielnic să facă primul pas spre a-și îndeplini visul ardent. Și momentul, în sfârșit, a sosit.

„**Planul dacic**” - reunirea tuturor românilor sub o singură și energică autoritate - reprezenta singura cale de a afirma neatârnrarea noastră peste planurile expansioniste ale tuturor puterilor interesate să ne domine, de la Imperiul Otoman, la Polonia și Imperiul Habsburgic.

Dar nu era ușor de înfăptuit !

Dorința lui Mihai de a răzbuna acțiunile nobililor ardeleni, împotriva lui Rudolf al II-lea și a Casei de Austria. Mihai se simțea în mare pericol, iar imperialii încă nu realizau gravitatea situației, așa cum o vedea Mihai. Era vorba de viața sa; tergiversarea era un fapt deosebit de grav. Mihai descrie și explică imperialilor situația explozivă din regiune, tensiunea și pericolele care ajunseseră extreme. În final, înțelegând gravitatea evenimentelor ce se derulau, imperialii au stabilit ca termen probabil de a-l înlătura pe Andrei Báthory, toamna anului 1599, dar nu se prevedea nici o dată anume.

Totuși, deși nu a primit instrucțiuni clare, răspunsul încurajator și îmbucurător al arhiducelui Maximilian și al lui Marini Poli, a fost că imperialii au „nevoie de brațul său armat”.

Între timp, Casa de Austria i-a acordat lui Andrei Báthory un termen de reflecție pentru a ieși în mod pașnic din Ardeal, până la sfârșitul lunii noiembrie 1599.

Ei sperau și parcă așteptau ca să se întâmple ceva, ca printr-o minune, ca să nu mai fie nevoiți a interveni și a-l alunga pe cardinal prin forță, opțiune care deranja papalitatea.

La cererea lui Mihai, ca măsură de prevedere în caz de necesitate, împăratul a dat dispoziție generalului său, Giorgio Basta de a fi pregătit cu oaste la Oradea, ca să-l ajute la nevoie pe Voievod, în caz că se va hotărâ alungarea lui Andrei Báthory în lunile următoare.

Iată cum argumentează Mihai împăratului, necesitatea intrării sale în Ardeal: „A doua trădare s-a făcut când Sigismund a adus în Ardeal pe cardinalul Andrei Báthory și, laudându-l foarte țerii întregi, i-a dat cârmuirea peste toată țara, ca să poată înnoi singur legătura cu Turcii ce se rupseseră; și aceasta s-a făcut împotriva Măriei Tale. Dacă ardelenii, pe când se făceau acestea, ar fi fost credincioși, fără îndoială că ar fi apucat armele cu puteri unite; ei însă, dimpotrivă, în adunarea lor au ales într-un glas pe Cardinal, și în paguba Coroanei crăiești s’au supus Craiului leșesc și Turcilor.

Cu toate că acestea se făcură precum arăt, și cu toate viclenele uneltiri ale ardelenilor, leșilor și turcilor, cari prin trimeșii lor cercară a mă trage în parte-li, eu am stat neclintit în credința mea, și am înștiințat pe Măria Ta despre toate punctele propunerilor ce mi se făceau prin acei soli, dându-li și lor răspunsuri cuvenite, după cum m-am priceput. Incredințându-mă apoi că nu mai e cu putință a întoarce pe ardeleni din viclenia lor către Măria Ta și Prea-Luminatul Arhiduce, văzând pe de o parte poprirea comisarilor și a altor trimeși ai Măriei Tale, pe de altă parte starea de plâns și ieșirea din țară a Arhiducesei Maria-Cristina, precum și primejdia Creștinătății întregi, și luând în seamă aceia că ardelenii, îndemnați de Domnul lor și de Sigismund împreună cu doi fruntași ai acestei uneltiri cari acum sunt aici, opriseră înaintea împresurării Orăzii-Mari(Oradea n.n.) pe solii miei și pe ai Hanului Tătarilor, cari erau însărcinați cu o solie folositoare— ca un credincios al Măriei Tale nu putui a nu mă înfuria-foarte, mai

Cetatea Cavalerilor

2023 – ANUL IULIU MAIU !

NR. 9(37) SEPTEMBRIE-2023

vârtos că înșiși turcii, tătarii și alți dușmani oarecari, văzând un monarh atât de mare tratat în chip atât de înjositor de către nevoiașii de ardeleni, începuseră a cârti și a batjocuri de atâta rușine.

Acestea m-au îndemnat a răsbuna jignirea Măriei Tale, a lovi cu oastea mea din porunca și cu voia Măriei Tale, pe dușmanii ardeleni și a-i supune cu puterea și cu armele. (Nicolae Iorga-„Scrisori de boieri, Scrisori de Domni”-1925)

Orădeanul

Anul I Nr. 12

20 - 26 august 1994

16 pagini - 150 lei

Eroi și statui

Mihai Viteazul – Oradea – 19 august 1994 – 14 Mai 2019 – Piața Unirii